

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIO VERSLO PLĖTROS
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato socialinio verslo subjekto sampratą, socialinio verslo subjekto veiklos kriterijus, siekiamo socialinio poveikio sritis, socialinio verslo subjekto statuso suteikimo ir netekimo tvarką, socialinio verslo subjektui taikomas valstybės ir savivaldybių skatinimo formas.

2 straipsnis. Įstatymo sąvokos

1. **Socialinio verslo subjektas** – šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkantis juridinis asmuo, kuris užsiima socialiniu verslu.

2. **Socialinis verslas** – ekonominė veikla, kuria siekiama visuomenei, jos grupei ar aplinkai naudingų tikslų ir socialinio poveikio ir iš kurios uždirbamas pelnas arba jo dalis skiriama socialinio poveikio įgyvendinimui.

3. **Socialinis poveikis** – pokytis, kurį patiria visuomenė, jos grupė ar aplinka dėl ūkio subjekto vykdomos veiklos vienoje iš šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytų socialinio poveikio sričių.

3 straipsnis. Socialinio poveikio sritys

1. Socialinio poveikio gali būti siekiama asmenų integracijos srityje arba vykdant veiklą, sprendžiančią Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintame visuomenės socialinių problemų sąraše nurodytas visuomenės socialines problemas (toliau – visuomenės socialinės problemos) šio straipsnio 3 dalyje nurodytose srityse.

2. Asmenų integracijos srityje socialinio poveikio siekiama, skatinant šių asmenų arba jų grupių užimtumą:

1) neįgalųjų;

2) nėščių moterų, vienišų motinų (įmočių) arba tėvų (įtėvių), vaiko globėjų, rūpintojų ir asmenų, faktiškai auginančių vaiką (įvaikį) iki 8 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintą vaiku invalidu), ir asmenų, prižiūrinčių sergančius ar neįgalius šeimos narius, kuriems sprendimu nustatyta nuolatinė slauga ar priežiūra;

3) vyresnių kaip 50 metų žmonių;

- 4) pensininkų;
- 5) iš įkalinimo įstaigų grįžusių asmenų;
- 6) priklausomų nuo narkotinių, psichotropinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų, baigusiu psichologinės socialinės ir (ar) profesinės reabilitacijos programas;
- 7) profesinės kvalifikacijos neturinčių asmenų;
- 8) ilgalaikių bedarbių;
- 9) nesimokančių ir mokymuose nedalyvaujančių jaunų asmenų iki 29 metų;
- 10) tautinių mažumų atstovų;
- 11) asmenų, kuriems suteiktas pabėgėlio statusas, arba asmenų, kuriems suteikta papildoma ar laikinoji apsauga;
- 12) prievartą patyrusių asmenų.

3. Socialinio poveikio siekiama ir vykdant veiklą, sprendžiančią visuomenės socialines problemas bent vienoje iš šių sričių:

- 1) efektyvus gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas, klimato kaita;
- 2) biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga, gyvūnų globa;
- 3) kultūrinė veikla ir visuomenės kūrybiškumo ugdymas;
- 4) ligų prevencija, pacientų teisių gynimas ir tarpusavio pagalbos stiprinimas;
- 5) visuomenės sveikatinimas;
- 6) žmogaus teisių ir lygių galimybių gynimas ir užtikrinimas;
- 7) pilietiškumo, patriotiškumo ugdymas, emigracijos mažinimas, visuomenės švietimas ir informavimas valstybės gynybos klausimais;
- 8) socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintame Socialinių paslaugų kataloge nustatytų socialinių paslaugų teikimas;
- 9) neįgaliųjų veiklos sąlygų gerinimas ir galimybių laisvai judėti bei naudotis visuomenėje teikiamomis paslaugomis užtikrinimas.

4 straipsnis. Socialinio verslo subjekto kriterijai

1. Socialinio verslo subjektas turi atitikti visus šiuos kriterijus:
  - 1) yra labai maža, maža arba vidutinė įmonė;
  - 2) siekia socialinio poveikio;
  - 3) metinės pajamos iš ekonominės veiklos sudaro daugiau nei 50 procentų visų socialinio verslo subjekto pajamų;
  - 4) daugiau nei 80 procentų iš ekonominės veiklos gauto pelno (jei yra gaunamas pelnas) skiriama socialiniam poveikiui;

5) ekonominės veiklos ir socialinio poveikio siekimo procesus organizuoja taip, kad šių procesų valdyme dalyvautų asmenys, kuriems daro socialinį poveikį socialinio verslo subjekto vykdoma veikla, ir jiems būtų sudaryta galimybė pareikšti nuomonę ir pateikti pasiūlymų dėl socialinio poveikio siekimo bei reguliariai susipažinti su socialinio poveikio siekimo rezultatais.

2. Socialinio verslo subjektu negali būti:

1) juridinis asmuo, kurį kontroliuoja valstybė ar savivaldybė;

2) politinė partija, religinė bendruomenė ar bendrija;

3) juridinis asmuo, siekiantis vykdyti arba vykdomas ekonominę veiklą tokiose srityse kaip sprogmenų gamyba, prekyba ar naudojimas, civilinių pirotechnikos priemonių eksportas, importas, įvežimas, išvežimas, platinimas, gamyba ir naudojimas, karinės technikos ir jos įrangos, ginklų ir amunicijos gamyba ir prekyba, alkoholinių gėrimų gamyba, importas ir prekyba, tabako gaminių gamyba, importas ir prekyba, azartinių lošimų organizavimas.

3. Socialinio verslo subjekto tikslas siekti socialinio poveikio turi būti numatytas socialinio verslo subjekto steigimo dokumente.

4. Laikoma, kad socialinio verslo subjektas siekia šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto socialinio poveikio, jeigu šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys sudaro ne mažiau kaip 50 procentų visų socialinio verslo subjekto darbuotojų.

5. Šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytose srityse siekiantys socialinio poveikio juridiniai asmenys, norėdami įgyti socialinio verslo subjekto statusą, besikreipdami dėl socialinio verslo subjekto statuso suteikimo privalo ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta tvarka pagrįsti, kaip prisideda ir (ar) prisidės prie visuomenės socialinių problemų sprendimo.

5 straipsnis. Socialinio verslo subjekto statuso suteikimas

1. Socialinio verslo subjekto statusą juridiniam asmeniui jo prašymu ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta socialinio verslo subjekto statuso suteikimo ir netekimo tvarka suteikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija arba įstaiga (toliau – Įgaliota įstaiga). Sprendimas dėl socialinio verslo subjekto statuso suteikimo arba nesuteikimo priimamas per 30 kalendorinių dienų nuo socialinio verslo subjekto statuso suteikimo ir netekimo tvarkoje nurodytų sprendimui priimti būtinų dokumentų gavimo Įgaliotoje įstaigoje dienos. Sprendimo nepriėmimas per nustatytą terminą nelaikomas socialinio verslo statuso suteikimu.

2. Socialinio verslo subjekto statusas nesuteikiamas, jeigu:

1) pateikti ne visi socialinio verslo subjekto statuso suteikimo ir netekimo tvarkos apraše nurodyti dokumentai arba nustatoma, kad juridinis asmuo, siekiantis socialinio verslo statuso, pateikė apie save neišsamią arba klaidingą informaciją ir per Įgaliotos įstaigos nustatytą ne trumpesnę kaip

30 kalendorinių dienų nuo juridinio asmens informavimo dienos terminą juridinis asmuo, siekiantis socialinio verslo subjekto statuso, šių dokumentų nepateikė ir (ar) nepatiksino;

2) nustatoma, kad juridinis asmuo neatitinka nors vienos šio įstatymo 4 straipsnio nuostatos;

3) juridinis asmuo yra įsiskolinęs savo darbuotojams, turi neįvykdytų įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ar Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (išskyrus atvejus, kai mokesčių administratoriaus sprendimu mokestinės nepriemokos mokėjimas yra atidėtas ir (arba) išdėstytas per tam tikrą laikotarpį ir šio sprendimo pagrindu sudaryta juridinio asmens ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis);

4) juridinio asmens veikla sustabdyta arba apribota, juridinis asmuo yra likviduojamas arba jam pradėtos bankroto procedūros;

5) su prašymu suteikti socialinio verslo subjekto statusą kreipiasi juridinis asmuo, kuris šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytu pagrindu neteko socialinio verslo subjekto statuso, jeigu nuo socialinio verslo subjekto statuso netekimo praėjo mažiau kaip vieni metai.

3. Nesuteikus socialinio verslo subjekto statuso, tas pats juridinis asmuo gali iš naujo kreiptis dėl jo suteikimo ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo dienos, kurią buvo priimtas sprendimas nesuteikti socialinio verslo subjekto statuso, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytus atvejus.

4. Jeigu atsisakoma suteikti socialinio verslo subjekto statusą, įgaliota įstaiga sprendime nurodo atsisakymo suteikti socialinio verslo subjekto statusą motyvus.

5. Socialinio verslo subjekto statusas suteikiamas neterminuotam laikui.

6 straipsnis. Socialinio verslo subjekto metinė ataskaita

Socialinio verslo subjektas kiekvienais metais ne vėliau kaip iki gegužės 1 dienos įgaliotai įstaigai privalo pateikti ekonomikos ir inovacijų ministro nustatytos formos ir turinio ataskaitą dėl socialinio verslo subjekto veiklos už praėjusius kalendorinius metus. Šią ataskaitą įgaliota įstaiga paskelbia savo interneto svetainėje.

7 straipsnis. Socialinio verslo subjekto statuso netekimas

1. Socialinio verslo subjekto statuso netenkama, jeigu:

1) socialinio verslo subjektas pateikia prašymą panaikinti socialinio verslo subjekto statusą;

2) socialinio verslo subjektas atliko nesąžiningos konkurencijos veiksmus;

3) įgaliota įstaiga nustato, kad socialinio verslo subjektas netinkamai vykdė ar nevykdė socialinio verslo veiklos ir iš jo pateiktos informacijos negalima daryti išvados, kad ji bus toliau vykdoma;

4) paaiškėja šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 2–5 punktuose nurodytos aplinkybės.

2. Jeigu nustatomas mažareikšmis socialinio verslo subjekto veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimas, socialinio verslo subjektas įspėjamas apie galimybę netekti socialinio verslo subjekto statuso ir nustatomas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų ir ne ilgesnis kaip 2 mėnesių nuo įspėjimo gavimo dienos terminas, per kurį pažeidimas turi būti pašalintas. Šio pažeidimo per Įgaliotos įstaigos nustatytą terminą nepašalinus socialinio verslo subjekto statuso netenkama.

3. Sprendimą dėl socialinio verslo subjekto statuso netekimo priima Įgaliota įstaiga.

8 straipsnis. Socialinio verslo subjekto skatinimo formos

1. Socialinio verslo subjektui gali būti teikiamos šios valstybinio skatinimo formos:

- 1) lengvatos, nustatytos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme;
- 2) teisė gauti valstybės turtą panaudos pagrindu;
- 3) rezervuota teisė dalyvauti pirkimuose, nustatyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme;

4) finansinės priemonės: dalinis ar visiškas palūkanų dengimas, tam tikrų išlaidų (steigimo, tyrimų, garantijų mokesčių, kredito draudimo įmokų, sertifikavimo (registravimo), atitikties įvertinimo ir kitų) kompensavimas, subsidijos, dotacijos ir skatinamosios finansinės priemonės, labai mažų, lengvatinių (t. y. palankesnėmis sąlygomis, nei siūloma komercinėje paskolų rinkoje) ir kitų paskolų arba kitos priemonės;

5) nefinansinės priemonės: informavimas ir (ar) konsultavimas socialinio verslo subjektui aktualiais klausimais, mokymo, kvalifikacijos kėlimo ar perkvalifikavimo, metodinės paslaugos, patalpų, techninės ir biuro įrangos nuoma šias patalpas nuomojančiam socialinio verslo subjektui;

6) viešųjų paslaugų socialiniam verslui teikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotoje įstaigoje, verslo inkubatoriuose, verslo informacijos centruose, mokslo ir technologijų parkuose ir kituose juridiniuose asmenyse, kurių steigimo dokumentuose nustatytas šių paslaugų teikimas.

2. Socialinio verslo subjektui gali būti teikiamos šios savivaldybių skatinimo formos:

- 1) vietinių rinkliavų lengvatos;
- 2) teisė gauti savivaldybių turtą panaudos pagrindu;
- 3) kitos savivaldybių institucijų nustatytos skatinimo formos.

3. Šiame straipsnyje nustatytos skatinimo formos taikomos tiek, kiek jos suderinamos su 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 717/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje (OL 2014 L 190, p. 45), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos

Sjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL 2013 L 352, p. 9) nuostatomis

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.
2. Ekonomikos ir inovacijų ministras iki 2019 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ukio ministras

Virginijus Sinkevičius

Dokumentų valdymo ir asmenų
aptarnavimo skyriaus redaktorė

Sigita Siniauskaitė-Petkevičienė

2018-11-30

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
Vyresnysis patarėjas

Aleksandr Radčenko

2018/11/29